

**Kuopion Energia
Vuosikertomus 2019**

Yritysrakenne 03

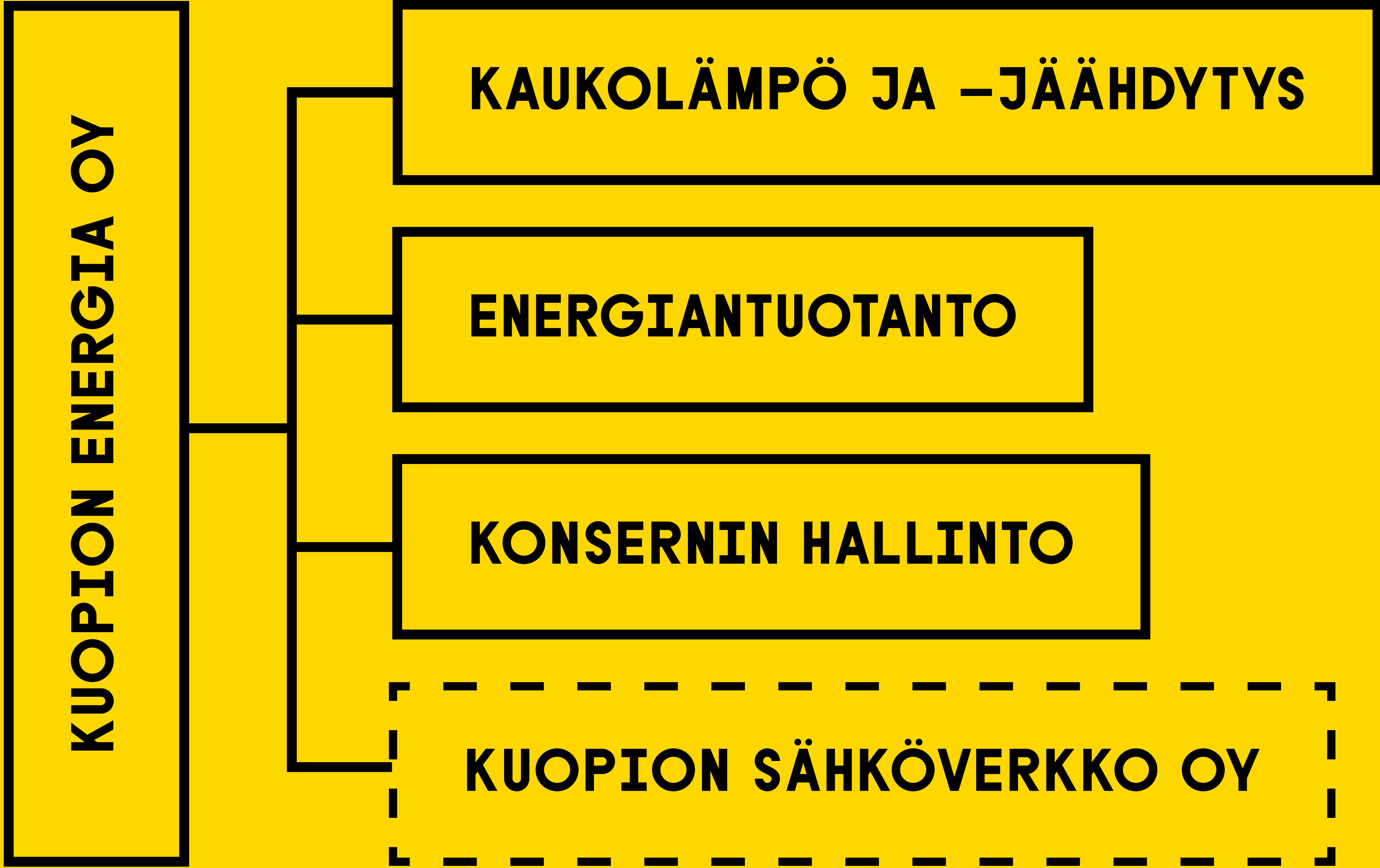
KUOPION ENERGIA OY

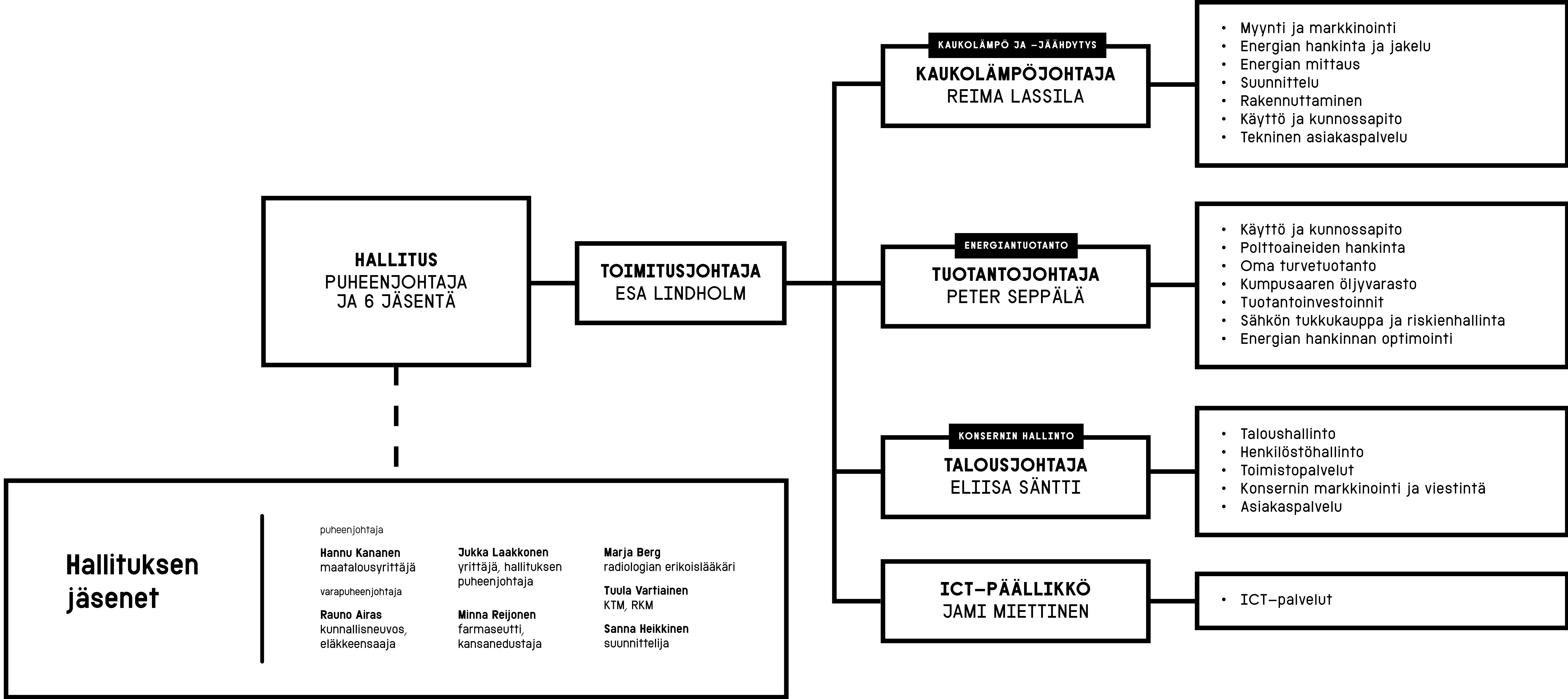
Hallituksen jäsenet ja organisaatio 04
Toimitusjohtajan katsaus 05
Kaukolämpö ja –jäähdytys 06
Energiantuotanto 07
Hallintopalvelut 08
Tuloslaskelma 09
Tase 10
Rahoituslaskelma 11
Tilintarkastuskertomus 12
Tunnusluvut 12

KUOPION SÄHKÖVERKKO OY

Hallituksen jäsenet ja organisaatio 13
Kuopion Sähköverkko Oy 14
Tuloslaskelma 15
Tase 16
Eriytetty tuloslaskelma 17
Eriytetty tase 18
Rahoituslaskelma 19
Tilintarkastuskertomus 20
Tunnusluvut 20

Energiatase 21
Tunnuslukujen laskentakaavat 21

Toimitusjohtajan katsaus

Suomen bruttokansantuote kasvoi 1,6 % vuonna 2019. Asuinrakennusinvestoinnit supistuivat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastui kansainvälisen talouden suhdanteen heikennyttyä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkui työllisyyden kohentuessa sekä ansiotason noustessa. Työllisyys kääntyi syksyllä kasvuun alkuvuoden heikomman työllisyyskehityksen jälkeen. Työllisyysaste nousi keskimäärin 72,6 prosenttiin.

SÄHKÖKAUPPA

Sähkön kokonaiskulutus oli 86 terawattituntia. Kulutus laski vuoden 2019 aikana 1,5 terawattituntia. Kulutuksen väheneminen johtuu teollisuuden volyymin laskusta. Metsäteollisuuden vaikutus teollisuuden kulutuksen vähenemiseen oli 60 %. Kotitalouksien sähkönkulutus nousi 0,2 TWh.

Sähkön tukkuhinta laski vajaat 6 %. Päästöttömän sähköntuotannon osuus oli ennätyksellisesti 82 %. Sähköntuotannon osuus oli 23 % kulutuksesta.

Sähkökauppaliiketoiminnan myynti näkyi tulospaannuksena

Kuopion Energian sähkökauppaliiketoiminnan myynti Väre Oy:lle näkyi liikevaihdon laskuna. Voimalaitoksen tuottama sähköenergia myytiin kuluttajamarkkinoiden sijasta tukkumarkkinoille. Kylmä tammikuu ja asiakasmäärän kasvu olivat pohjana hyvälle tulokselle. Tulokseen vaikuttivat myös vuoden alussa tehty kaukolämmön perusmaksujen korotus, heinäkuussa tehty sähkön siirtohintojen nosto sekä onnistuminen sähkö- ja päästökaupan suojauksissa. Sähkökauppaliiketoiminnan myyntistä saatu myyntivoitto, 5,2 miljoonaa euroa, selittää tulospaannuksen edellisvuodesta.

Vuosi 2019 oli Kuopiossa keskilämpötilaltaan 0,3 astetta edellisvuotta kylmempi ja pitkäaikaista keskiarvoa 0,8 astetta lämpimämpi. Sähkön siirtomäärä kasvoi 0,7 % ja kaukolämmön myynti 1,3 %. Myynnin kasvu johtuu edellisvuotta alemman lämpötilan lisäksi runsaasta rivi- ja kerrostalotuotannosta.

Konsernin liikevaihdoksi muodostui 91,7 miljoonaa euroa (102,3 miljoonaa vuonna 2018). Liikevoitto oli 27,0 miljoonaa (21,6) ja voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 17,4 miljoonaa (11,6).

Kaukolämpö säilytti kilpailukykynsä

Kaukolämpöä myytiin 958 GWh (946), mistä Vehmersalmen ja Melalahden aluelämpöverkojen osuus oli 6,4 GWh (6,4). Kaukolämmön toimituksen keskeytysaika oli lämmityskauden aikana keskimäärin 27 (6) minuuttia asiakasta kohden. Kaukolämpöön liittyi vuoden aikana 60 uutta asiakasta, eikä asiakkaita siirtynyt muihin lämmitysmuotoihin.

Kuopion Sähköverkko Oy siirsi asiakkailleen sähköä 605 GWh (601). Uusia asiakkaita liitettiin sähköverkkoon 1 115 (1 414). Vuosi 2019 oli sähkön jakelun toimitusvarmuuden suhteen erinomainen. Asiakkaiden kokemus keskimääräinen keskeytysaika oli 8,7 (6,6) minuuttia.

Energiapuun laadun notkahdus paikattiin turpeella

Polttoaineita käytettiin edellisvuotta vähemmän, yhteensä 1 415 GWh (1 483), vaikka kaukolämmön ja sähkön tuotanto kasvoivat. Muutos johtuu hyötysuhteeltaan paremman Haapaniemi 2 -yksikön kasvaneesta osuudesta tuotannossa.

Biopolttoaineiden osuus kasvoi edellisvuodesta. Uusiutuvia polttoaineita käytettiin 822 GWh (816), mikä on 58,1 % (55,0 %) kaikista polttoaineista. Kuopion Energian käyttämiä biopolttoaineita ovat metsähake, metsäteollisuuden sivutuotteet, sahanpuru ja biokaasu.

Investointien vuosi

Konsernissa investoitiin yhteensä 30,6 miljoonaa euroa (16,6).

Harjulan sairaalan viereen sijoittuvan kaukojäähdytyslaitoksen rakentaminen jatkui koko vuoden ajan. Laitos otetaan käyttöön toukuussa 2020. Neulalahden syvänteen kylmää vettä hyödyntävä järjestelmä vähentää merkittävästi (70–80 %) sähkön käyttöä jäähdytyksessä.

Kaukolämpöakun rakentaminen alkoi keväällä ja projekti päättyy 2020 talven aikana aikataulun mukaisesti. Akun avulla voidaan Ha-

Sähkön vähittäismyynnin siirryttyä Väreelle myi Kuopion Energia Oy Haapaniemen voimalaitoksella ja Pitkälähdessä moottorivoimalaitoksella tuottamansa sähkön, 351 GWh, tukku- ja tasesähkömarkkinoille.

Kuopion Energia menestyi Energiategollisuus ry:n syksyllä 2019 teettämässä energiayhtiöiden asiakastytyvääsyystutkimuksessa. Kaukolämpöasiakkaille suunnatussa tutkimuksessa Kuopion Energia oli toiseksi paras tutkimukseen osallistuneiden energiayhtiöiden joukossa.

Turvetta käytettiin 541 (656) ja öljyä 21 (4) GWh. Öljyn käytön lisäys johtui siitä, että lämpökeskuksia jouduttiin käyttämään normaalia enemmän kaukolämpöakun liitostöiden aiheuttaman tuotantoseisokin ja Haapaniemi 2 -voimalaitosyksikön käyttöhäiriön takia. Polttoaineiden kotimaisuusaste oli 86 % (93 %).

Turvetuotantokesä oli hyvä ja Kuopion Energian oma turvetuotanto ylitti tavoitteet 4 %:lla. Turvetta tuotettiin 250 GWh (360).

paniemen voimalaitoksen sähköntuotantoa siirtää pörssihinnaltaan kalliimmille tunneille ja saavuttaa näin taloudellista hyötyä. Akku myös varmistaa lisäveden syöttöä kaukolämpöverkkoon ja alentaa toimitushäiriöriskiä, jos verkkoon tulee merkittävä vuoto.

Muita merkittäviä investointikohteita olivat sähkö- ja kaukolämpöverkosto, Haapaniemen sähköaseman 110 kV:n kojeistohallin ja GIS-kojeiston rakentaminen, Haapaniemen voimalaitoksen toimistorakennuksen saneeraus, tietojärjestelmät ja konsernin raportoinnin kehittäminen.

Asiakaspalvelu yhteen Savon Voiman kanssa

Sähkökaupan siirryttyä Väreelle väheni konsernin sisäisten palveluiden tarve. Asiakaspalvelu päätettiin yhdistää Savon Voiman kanssa yhteiseen palvelukeskukseen, joka aloitti toimintansa 1.1.2020. Samasta syystä vuoden aikana käytiin läpi ja kehitettiin liiketoimintojen yhteisiä prosesseja toiminnan tehokkuuden parantamiseksi. Muutoksia tehtiin toimintojen organisoinnissa. Viisi tehtävää jätettiin täyttämättä tehtävää hoitaneen henkilön poistuttua konsernin palveluksesta.

Vastuullisuus ja resurssiviisaus

Kuopion Energialla on yli vuosisadan kokemus vastuullisesta liiketoiminnasta. Yhtiöllä on vastuu jokaisen arjen sujumiselle välttämättömistä energiapalveluista ja hallinnointimastaan isosta yhteisestä omaisuudesta, tuotantolaitoksista ja verkoista.

Konsernin tärkein vastuu on pitää kuopio-laisten sähköt ja lämmöt päällä. Sähkö on nykyaikaisen yhteiskunnan toiminnan kannalta kaikkein tärkein yksittäinen tekijä. Ilman sähköä ei toimi juuri mikään.

Kuopion Energian toimitusvarmuus kiinnostaa paitsi asiakkaita, energian kuluttajia, myös viranomaisia, omistajaa ja yhteistyökumppaneita. Monelle taholle raportoidaan säännöllisesti toiminnasta, josta kootaan mitattua tietoa.

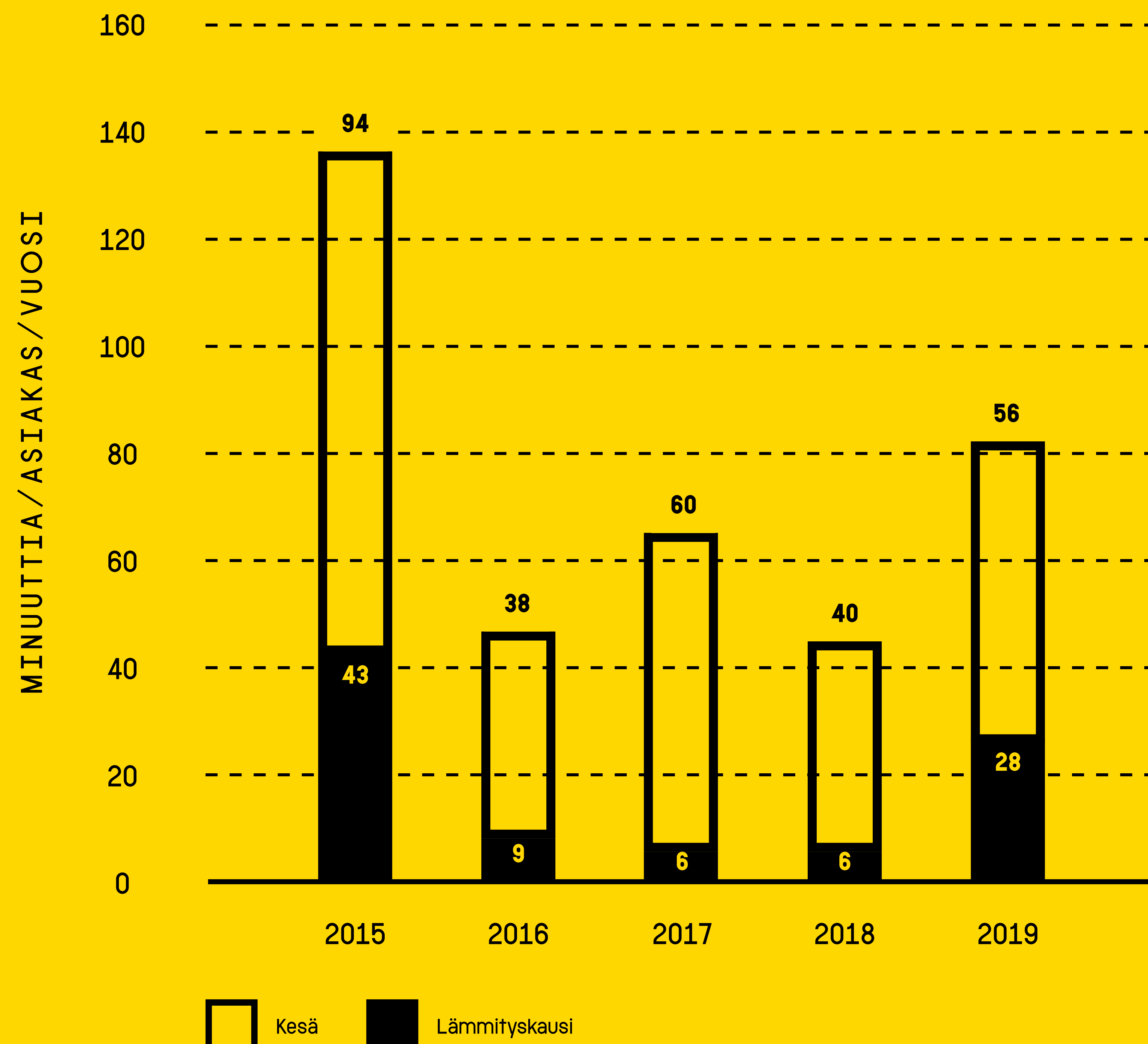
Kuopion Energian yksi tehtävä on tuottaa kaupungille tuloja ja samalla yhdessä asiakkaidensa kanssa jatkuvasti pienentää toimintansa ympäristövaikutuksia. Vastuullinen liiketoiminta perustuukin sen koko henkilöstön ammattitaitoon ja tapaan toimia omassa arjessaan.

Konserni on investoinut energiantuotantoon. Uusiutuvan energian osuus tuotannossa on kasvanut merkittävästi ja kasvaa edelleen seuraavan viiden vuoden aikana 80 prosenttiin asti. Lisäksi useilla eri keinoilla on parannettu tuotannon hyötysuhdetta ja pienennetty päästöjä.

Esa Lindholm
toimitusjohtaja
Kuopion Energia Oy

Lämmönjakelun keskeytykset

Kaukolämpö ja –jäähdytys

Reima Lassila
—
kaukolämpöjohtaja
Kuopion Energia Oy

Kaukolämpö vastaa kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen toimituksesta asiakkaille sekä kaukolämpö-, kaukojäähdytys- ja biokaasuverkkojen, etäluentajärjestelmän, lämpökeskusten, kaukojäähdytyslaitosten ja moottorivoimalaitoksen rakennuttamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta. Lisäksi sen toimintoihin kuuluvat kaukolämmön ja –jäähdytyksen myynti, neuvonta ja tarkastus.

Asiakasmäärän kasvu lisäsi lämmönkäyttöä

Kaukolämpöä myytiin 958 GWh, mikä on 1,3 % enemmän kuin vuonna 2018. Kaukolämmön tarve kasvoi edellisvuotta pienemmästä lämmitystarpeesta huolimatta, sillä rivi- ja kerrostalotuotanto oli runsasta. Kaukolämmön myynti oli 57,0 miljoonaa euroa, mikä on yli 2 % (1,2 milj. euroa) enemmän kuin edellisvuonna.

Lämpöenergiaa hankittiin yhteensä 1 039 GWh, josta 95,9 % tuotettiin Haapaniemen voimalaitoksella, Pitkälähdessä bio- ja kaatopaikkakaa-sulautuksilla (1,7 %), öljykäyttöisillä lämpökeskuksilla (1,7 %) ja alueverkkojen ostolämpönä lämpöyrittäjiltä (0,7 %). Kaukolämmöstä 60 % tuotettiin uusiutuvilla polttoaineilla.

Suurin lämmöntarve oli tammikuun 28. päivänä klo 8.00–9.00. Tuolloin keskiteho tunnissa oli 360 megawattia (MW); pakkasta oli 30,4 °C.

Lämmön toimitusvarmuutta heikensi yksittäinen verkostovaurio

Kaukolämmön toimituksen keskeytysaika lämmityskaudella oli keskimäärin 27 minuuttia asiakasta kohden, mikä oli 21 minuuttia enemmän kuin edellisessä vuonna lämmön jakelussa loka-marraskuun vaihteessa tapahtuneen laajan häiriön takia. Koko vuoden keskeytysaika oli 83 minuuttia (edellisenä vuonna 46 minuuttia) asiakasta kohden. Keskeytysaikaa lisäsivät kesällä suoritettut, suunnitellut verkon korjaus- ja uusimistomenpiteet.

Investointeja uusille asuinalueille, toimitusvarmuuteen ja jakelun tehokkuuteen

Merkittävimmät kaukolämpöverkon rakennuskohteet olivat Savilahdessa, Lehtoniemessä ja Pienessä Neulamäessä. Uusia asiakkaita liitettiin kaukolämpöön myös muun muassa Saaristokaupungissa ja Hiltulanlahdessa. Lisäksi verkkoa saneerattiin Saarijärven ja Niiralan alueilla. Kaukolämmön investoinnit olivat 3,4 miljoonaa euroa.

Kaukojäähdytysshanke eteni Savilahdessa

Harjulan sairaalan alueelle sijoittuvan kaukojäähdytyslaitoksen rakennustyöt etenivät suunnitelman mukaisesti. Prosessi- ja päälaitteensuunnitelmien käynnistyivät elokuussa. Neulalahden syvänteiden kylmää vettä hyödyntävä 2,7 km pitkä vesistöputki asennettiin paikoilleen. Puijon sairaala-alueella rakennettiin laitokselta kaukojäähdytyksen siirtojohto. Kaukojäähdytyslaitos otetaan käyttöön keväällä 2020. Kaukojäähdytyksen investoinnit olivat yhteensä 9,6 miljoonaa euroa.

Savilahden alueen kaukojäähdytysshankkeen investointikustannukset ovat 15–17 miljoonaa euroa riippuen investoinnin laajuudesta vuosina 2016–2035. Puijon sairaala-alueella ja Microkadun alueella olevia kaukojäähdytyskohteita jäähdytetään väliaikaisilla kontti-jäähdyttimillä.

Isoille kaukolämmitetyille kiinteistöille tarjotaan kaukojäähdytystä kiinteistökohtaisena lämpöpumppuratkaisuna. Ensimmäinen tällainen ratkaisu otettiin käyttöön Kuopiossa korttelissa, jossa sijaitsevat kirjasto ja museo.

Energian- tuotanto

Peter Seppälä
—
tuotantojohtaja
Kuopion Energia Oy

Energiantuotanto vastaa Haapaniemen voimalaitoksen käytöstä ja kunnossapidosta, omasta turvetuotannosta, polttoaineiden hankinnasta sekä öljyn varmuusvaraston hoidosta. Energiantuotanto on lisäksi itse vastannut 1.1.2019 alkaen tuottamansa sähkön myynnistä Nord Poolin Spot–markkinoille, sähköjohdannaiskaupasta, sähkön hankinnan tasehallinnasta, alkuperätakuukaupasta, konsernin päästöoikeuskaupasta sekä näihin liittyvästä riskienhallinnasta.

Haapaniemen voimalaitoksella tuotettiin sähköä 324 GWh ja kaukolämpöä 997 GWh.

Haapaniemen voimalaitoksella oli vuoden 2019 aikana kaksi merkittävää tuotannon menetyksiä aiheuttanutta häiriötä Haapaniemi 2 -kattilalla. Kahden vuorokauden tuotannon menetyksen aiheutti savukaasupuhaltimen taajuusmuuttajan korttivika ja kolmen vuorokauden tuotannon menetyksen polttohäiriö kattilalla, mikä johtui kierrätyspuun mukana tulleista epäpuhtauksista.

Haapaniemen voimalaitoksen toimistoremontti käynnistyi syyskuussa ja se valmistuu vuoden 2020 keväällä. Projekti on edennyt aikataulun mukaisesti.

Kaukolämpöakun rakentaminen alkoi keväällä ja projekti päättyi alkuvuodesta 2020 suunnitelman mukaisesti. Suurin hyötötilavuudeltaan 15 000 kuutiometrin kaukolämpöakusta saavutetaan yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon ajoittamisesta kalleimpien sähkön hinnan ajankohtiin, jolloin kaukolämpöä ladataan. Edullisten tuntien aikana kaukolämpöä kuumennetaan puretaan, eli hyödynnetään sinne varastoitua lämpöä. Kaukolämpöakku parantaa myös kaukolämmön toimitusvarmuutta.

Kuopion Energia tuotti omilla voimailloillaan jyrinpolttoturvetta 250 GWh, mikä on 10 GWh yli tuotantotavoitteen.

Sähkön markkinahinnat pysyivät totuttua korkeampina, vaikka ne laskivat hieman vuodesta 2018. Tukkusähkön keskimääräinen hinta oli Suomessa 44,0 euroa/MWh, mikä oli 6 % edellisvuotta matalampi. Tukkusähköä myytiin 15,5 miljoonalla eurolla.

Viime vuosien tapaan Suomen aluehinta Nord Pool Spot -sähköpörssissä oli korkeampi kuin systeemi hinta. Suomen aluehinnan keskiarvo vuonna 2019 ylitti systeemi hintan noin 13 %:lla.

Haapaniemen voimalaitoksen energiantuotanto ja polttoaineiden käyttö

	2019	2018	2017
Vastapainesähkön tuotanto (GWh)	323	343	314
Lauhdesähkön tuotanto (GWh)	1	7	1
Kaukolämmön tuotanto (GWh)	997	1 014	997
Polttoaineiden kulutus (GWh)	1 366	1 463	1 361
Laitoshyötysuhde (%)	96,7	93,2	96,4
Turpeen osuus (%)	40	45	39
Biopolttoaineiden osuus (%)	60	55	61
Kivihiilen osuus (%)	0,0	0,4	0,0
Öljyn osuus (%)	0,1	0,1	0,1

Haapaniemen voimalaitoksen savukaasupäästöt

	2019	2018	2017
Rikin oksidit (t)	76	77	106
Typen oksidit (t)	398	426	473
Hiukkaset (t)	19	13	7
Fossiilisten polttoaineiden hiilidioksidi (1000 t)	203	246	199

	Kuopion Energia Oy		Kuopion Sähköverkko Oy	
	2019	2018	2019	2018
Henkilöstön määrä keskimäärin	121	136	29	30
Henkilöstö 31.12. * joista vakituisia	118 111	133 125	28 27	30 27
Keskimääräinen palvelusaika (v)	14,9	14,3	13,6	13,1
Henkilöstön keski-ikä (v)	46,9	46,2	44,1	43,8
Koulutuspäivät	334	322	81,5	102

Hallintopalvelut

Konsernin hallintopalvelut käsittävät kirjanpidon, ulkoisen ja sisäisen raportoinnin, sisäisen tarkastuksen, kassahallinnan, rahoituksen, laskutuksen ja asiakaspalvelun, palkkahallinnon ja muun henkilöstöpalvelun, sisäisen ja ulkoisen viestinnän, ICT–palvelut sekä toimistopalvelut.

Vuoden 2019 lopussa konsernin vakituisessa työsuhteessa oli 138 henkilöä, määräaikaista työntekijöitä oli 8 henkilöä. Kesäapulaisia oli 17. Konsernin viidennen toimintavuoden henkilöstökulut olivat 9,5 miljoonaa euroa, mikä on 5,9 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulut alenivat, koska sähkökaupaliiketoiminnan kaupassa henkilöstöä siirtyi Väre Oy:öön.

Toiminnan kehittäminen ja yhteistoiminta

Kuopion Energia tuki Väre Oy:n toimintaa kertomusvuoden aikana tarjoamalla asiakaspalvelua ja muita tukitoimintoja yhtiölle. Liiketoimintakaupan takia konsernin asiakaspalvelutarve vähentyi, ja asiakaspalvelu päätettiin yhdistää Savon Voiman kanssa yhteiseen palvelukeskukseen, joka aloitti toimintansa 1.1.2020. Laskun elinkaaripalvelu siirtyi Ropo Capital Oy:n hoidettavaksi.

Konsernin projektien hallinnan tehostamiseksi luotiin yhteinen projektinhallintamalli. Malli kuvaa projektin eri vaiheet esiselvittelyistä päätöksentekoon ja toimenpanoon asti. Lisäksi malli tarjoaa apuvälineitä projektien suunnitteluun, luokitteluun, seurantaan ja johtamiseen.

Konsernille laadittiin myös tietoturvan hallintamalli, jossa on määriteltä konsernin tietoturvaperiaatteet. Ohjeistus ottaa kantaa muun

muassa tietojen luokitteluun ja fyysiseen turvallisuuteen, tietosuojaan ja henkilötietojen suojaamiseen sekä tietojärjestelmien jatkuvuussuunnittelun periaatteisiin. Kaiken kaikkiaan hallintamalli kattaa 18 eri tietoturvaan vaikuttavaa osa-aluetta.

Tiedolla johtamisen tueksi otettiin käyttöön eri lähteistä tietoa keräävä tietovarasto, ja laadittiin liiketoimintakohtaisia raportteja. Lisäksi tulosestymien tarkkuutta parannettiin automatisoimalla siihen vaikuttavia ennustekomponentteja. Kumppanina raportoinnin kehittämisessä on Solteq Oyj. Raportoinnin kehittäminen jatkuu vuonna 2020.

Henkilöstön tyytyväisyyskysely toteutettiin yhdessä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn kanssa. Kyselyjen perusteella päivitettiin konsernin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Työsuojelu on toiminut nykymuodossaan vuodesta 2008. Toiminnan painopiste on ollut työtaturmia ennalta ehkäisevässä työssä ja turvallisuuspoikkeamien havainnoinnissa. Nykyinen työsuojelutoimikunta on valittu vuoden 2017 lopussa pidetyillä työsuojeluvuokaila, joissa työntekijät ja toimihenkilöt valitsivat edustajansa työsuojelutoimintaan toimintakaudelle 2018–2021. Vuoden 2019 lopussa järjestettiin täydennysvaali, jossa työntekijät ja toimihenkilöt valitsivat työsuojelutoimikuntaan lisäjäseniä joidenkin jäsenten siirryttyä toisaalle muun muassa sähkökaupan ja asiakaspalvelun uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

Vuonna 2019 Kuopion Energia -konsernin työsuojelutoimikunta kokoontui neljä kertaa. Toimikunnassa käsiteltiin muun muassa työsuojelun ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmat, työpaikan työsuojelutilastoja ja työterveyshuollon raportteja. Työterveyshuollon työpaikkaselvitys tehtiin voimallaitoksen valvomoon, ja Työterveyslaitoksen oppilastyönä toteutettiin työpaikkaselvitykset kiinteän polttoaineen vastaanottoon, laboratorioon ja konekorjaamolle.

Työtaturmia sattui Kuopion Energia Oy:ssä neljä, joista yhdestä aiheutui sairauspoissaoloapäiviä. Tapaturmataajuus Kuopion Energiassa oli 5,07. Kuopion Sähköverkko Oy:ssä tapaturmia sattui yksi, ja se johti sairauspoissaoloihin. Kuopion Sähköverkon tapaturmataajuus oli 21,38.

Yhteistoimintalain mukainen konsernin yhteinen YT-neuvottelukunta, jossa on edustettuna kaikki henkilöstöryhmät, kokoontui neljä kertaa. YT-neuvottelukunnassa käsiteltiin muun muassa vuoden 2018 henkilöstöraportit, Kuopion Energian taloustilanne 2019 ja budjetti 2020. Lisäksi käsiteltiin työehtosopimuksen mukaisten vuoden 2019 palkankorotusten jakoperusteet, konsernissa tehdyt aloitteet sekä hyväksyttiin Kuopion Energia Oy:n ja Kuopion Sähköverkko Oy:n vuoden 2019 koulutussuunnitelmat.

Koulutus ja kehittäminen

Koulutuksia järjestettiin eri osastoilla ammatillisten taitojen kehittämiseksi ja työturvallisuuden parantamiseksi. Henkilökunta osallistui lukuisiin liiketoimintakohtaisiin tietoturvakoulutuksiin. Lisäksi henkilöstölle järjestettiin useita tilaisuuksia tutustua ja koulututtua uusiin moderneihin tietotyön välineisiin.

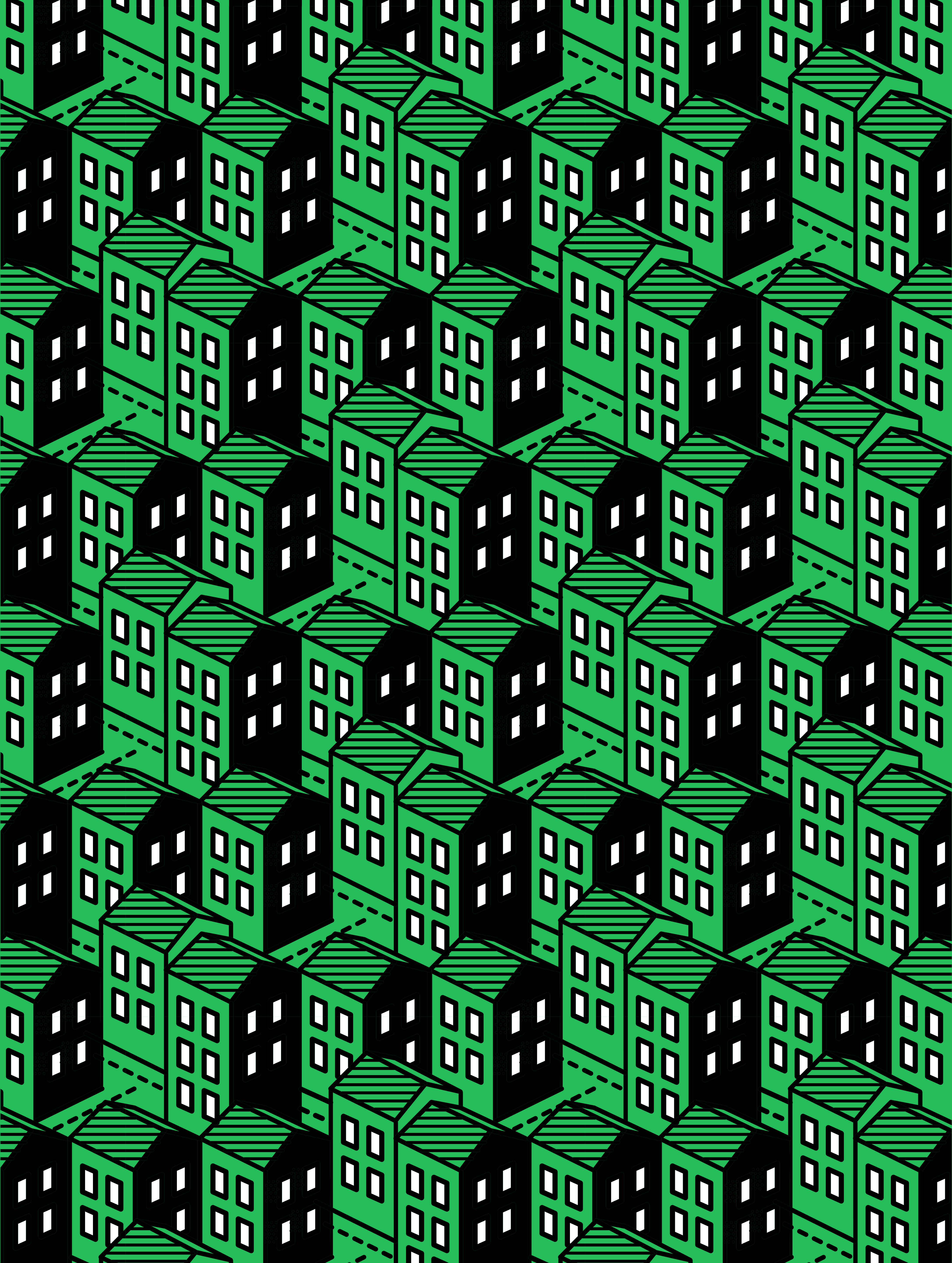
Vuoden lopulla alkoivat laajat henkilöstö- ja esimiesvalmennukset. Koulutuksia oli muun muassa työyhteisötäidoista, muutosjohtamisesta, valmentavasta johtamisesta ja itsensä johtamisesta.

Eliisa Säätti
—
talousjohtaja
Kuopion Energia Oy

Tuloslaskelma

(1 000 €)	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
Sähkön myynti	15 516	29 129	15 516	29 716
Sähkön siirto	17 713	16 401		
Lämmön myynti	57 219	55 766	57 219	55 766
Jäähdytyksen myynti	245		245	
Muut myyntitulot	979	999	503	504
LIIKEVAIHTO	91 672	102 295	73 483	85 986
Liiketoiminnan muut tuotot	7 217	2 348	8 721	3 668
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Sähkön ostot	4 372	16 273	1 081	13 546
Polttoaineiden ostot	25 523	25 557	25 523	25 557
Polttoainevaraston lisäys(–)/vähennys(+)	–995	–307	–995	–307
Muut aineet ja tarvikkeet	1 928	1 907	1 852	1 779
Palvelujen ostot	2 835	2 231	1 932	1 320
	33 663	45 661	29 393	41 895
Henkilöstökulut	9 475	10 070	7 701	8 322
Poistot ja arvonalentumiset	18 154	17 940	13 401	13 337
Liiketoiminnan muut kulut	10 629	9 343	9 830	8 690
LIIKEVOITTO (–TAPPIO)	26 968	21 629	21 879	17 410
Rahoitustuotot ja –kulut				
Korko– ja muut rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0	0	1 376	1 409
Muilta	130	45	130	45
Korko– ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksiltä	7 467	7 739	7 467	7 739
Muilta	2 217	2 361	2 217	2 360
	9 554	10 055	8 178	8 645
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	17 414	11 574	13 701	8 765
Tilinpäätössiirrot			–4 016	–3 184
Tuloverot	1 743	1 309	1 508	1 245
Laskennalliset verot	1 325	1 146		
TILIKAUDEN VOITTO	14 346	9 119	8 177	4 336

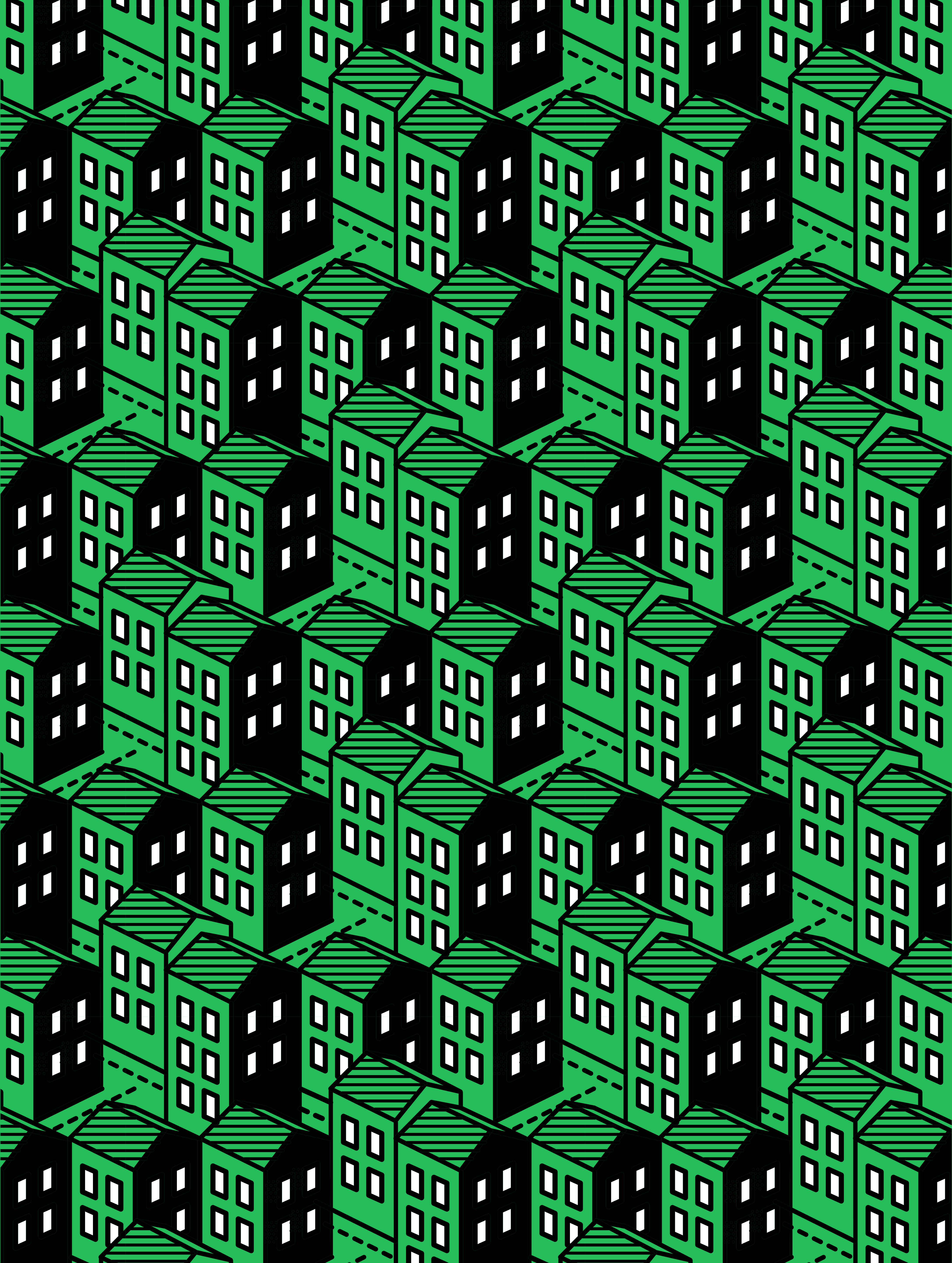
Tase

(1 000 €)	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Atk–ohjelmat	2 602	1 827	2 488	1 658
	2 602	1 827	2 488	1 658
Aineelliset hyödykkeet				
Maa– ja vesialueet	2 092	2 092	2 092	2 092
Rakennukset ja rakennelmat	37 120	34 359	31 242	31 249
Sähköverkko	70 633	69 735		
Kaukolämpöverkko	56 444	56 396	56 444	56 396
Tuotannolliset koneet ja laitteet	108 933	117 831	102 566	110 486
Muut koneet ja kalustot	2 117	2 514	1 545	1 763
Muut aineelliset hyödykkeet	1 185	1 366	1 185	1 365
Ennakkomaksut ja keskenen.hankinnat	23 484	8 654	23 268	8 184
	302 008	292 947	218 342	211 535
Sijoitukset				
Muut saamiset saman konsernin yhteisöiltä	45	43	214	162
Osuudet saman konsernin yrityksissä			21 274	21 274
Osuudet osakkuusyhtiöissä	6 686		6 686	1
Muut osakkeet ja osuudet	5 926	5 927	5 924	5 924
Muut saamiset/Liittymismaksut	204	179	204	176
	12 861	6 149	34 302	27 537
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	317 471	300 923	255 132	240 730
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto–omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	8 294	7 399	8 197	7 292
Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset	0	0	0	0
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0	0	44 923	45 923
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	11 315	17 240	11 305	17 180
Saamiset saman konsernin yhteisöiltä	2 911	3 546	3 103	3 979
Muut saamiset	4 735	4 869	4 735	4 869
Siirtosaamiset	361	474	355	466
	19 322	26 129	19 498	26 494
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä				
Rahoitusarvopaperit	998	998	998	998
Rahat ja pankkisaamiset	26 796	26 314	20 835	20 461
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	55 410	60 840	94 452	101 168
VASTAAVAA YHTEENSÄ	372 881	361 763	349 583	341 898

(1 000 €)	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtiö 2019	Emoyhtiö 2018
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	2	2	2	2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	64 570	66 175	64 570	66 175
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	21 152	12 533	4 465	629
Tilikauden voitto	14 346	9 119	8 177	4 336
OMA PÄÄOMA yhteensä	100 070	87 829	77 214	71 142
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Kertynyt poistoero			18 801	14 785
PAKOLLISET VARAUKSET				
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	75 220	68 110	75 220	68 110
Velat saman konsernin yhteisöille	121 078	125 104	121 078	125 104
Liittymismaksut	43 808	42 234	28 513	27 663
Muut pitkäaikaiset velat	11		11	
Laskennallinen verovelka	5 476	4 150		
	245 593	239 598	224 822	220 877
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä				
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	7 727	6 198	7 727	6 198
Lainat kaupungille	4 026	4 026	4 026	4 026
Saadut ennakkomaksut	6	4 847	6	4 552
Ostovelat	5 341	5 888	4 652	4 604
Velat saman konsernin yhteisöille	603	957	7 637	7 874
Muut lyhytaikaiset velat	7 075	10 185	2 973	6 042
Siirtovelat	2 439	2 235	1 725	1 798
	27 218	34 336	28 746	35 094
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä				
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	272 811	273 934	253 568	255 971
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	372 881	361 763	349 583	341 898

Rahoituslaskelma

(1 000 €)	Konserni 2019	Emoyhtiö 2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto/Tappio ennen satunnaisia eriä	17 414	13 701
Suunnitelman mukaiset poistot	18 154	13 401
Välittömät verot	–1 743	–1 508
Rahoitustuotot– ja kulut	9 555	8 178
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	43 380	33 772
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos	6 808	7 996
Vaihto–omaisuuden muutos	–895	–905
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	–8 648	–7 877
	–2 735	–786
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		
	–9 684	–9 684
Saadut korot liiketoiminnasta	130	1 505
Liiketoiminnan rahavirta (A)	31 091	24 807
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	–27 991	–21 038
Investoinnit muihin sijoituksiin	–6 712	–6 765
Liiketoimintakaupan omaisuus		
Investointien rahavirta (B)	–34 703	–27 803
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 529	1 529
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 670	3 946
Maksetut osingot ja muu voitonjako	–2 105	–2 105
Rahoituksen rahavirta (C)	4 094	3 370
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/vähennys (–)	482	374
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1	26 796	20 835
	26 314	20 461
	482	374

Tunnusluvut 2019

(laskentakaavat sivulla 15)

	Konserni	Emoyhtiö
Liikevoitto [%]	29,4	29,8
Oman pääoman tuotto [%]	15,3	13,4
Sijoitetun pääoman tuotto [%]	7,8	7,2
Oma–varaisuus–aste [%]	26,8	27,5
Maksuvalmius (quick ratio)	1,7	1,4

kastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätökseensä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

» Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

» Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio, jonka olemme saaneet käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, on toimintakertomus. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Kuopiossa 12.3.2020

Tiina Lind

–

KHT
BDO Oy

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvis- sa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

» Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

» Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

» Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

» Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintar-

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastus–
kertomus
Kuopion
Energia Oy:n
yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

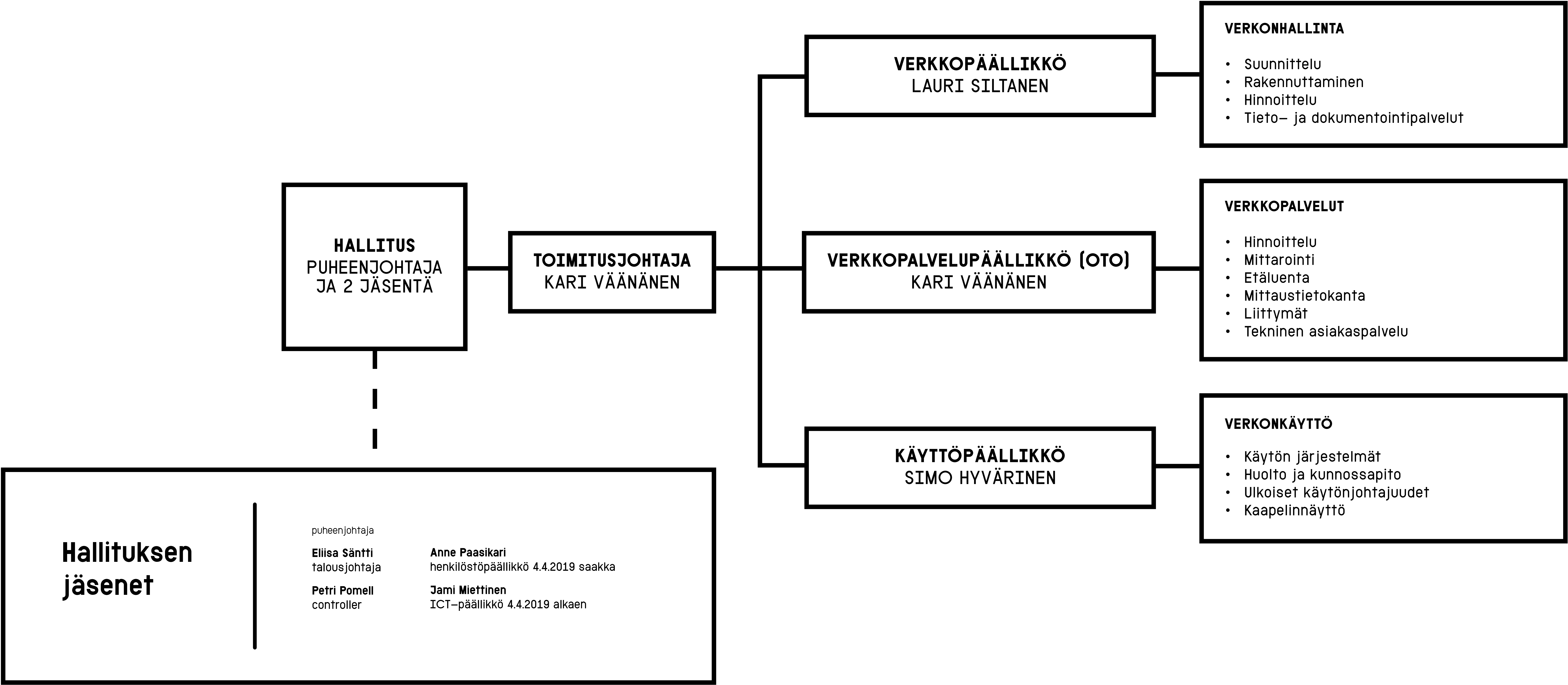
Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kuopion Energia Oy:n (y-tunnus 2064700-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

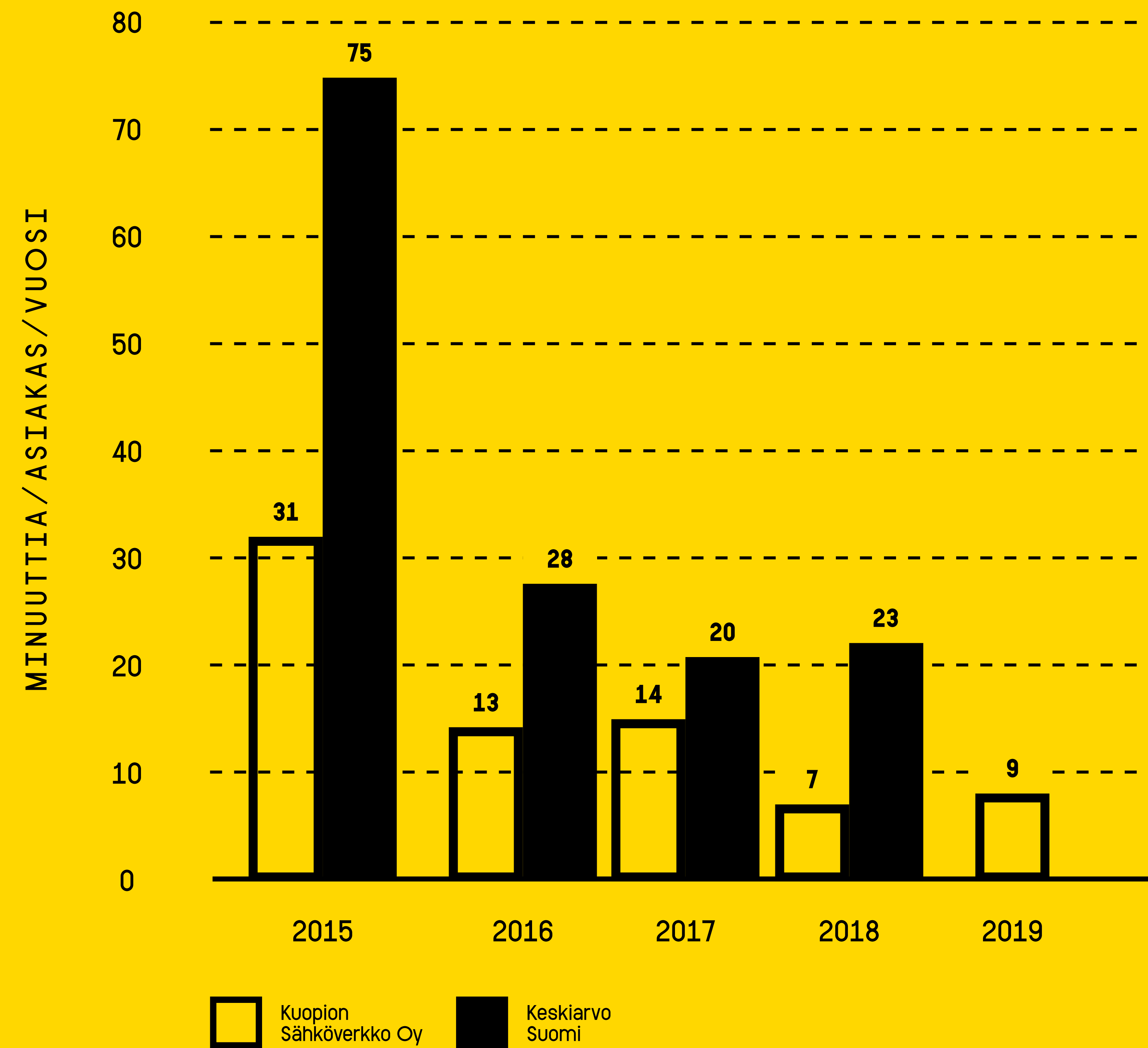
Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomesa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltu- vaa tilintarkastusevidenssiä.

Sähkönjakelun keskeytykset

Kuopion Sähköverkko Oy

Kari Väänänen
toimitusjohtaja
Kuopion Sähköverkko Oy

Vuosi 2019 oli Kuopion Sähköverkko Oy:n viides toimintavuosi. Liikevaihto oli 18,8 miljoonaa euroa ja liikevoitto 5,1 miljoonaa euroa. Liikevoitto parani edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 miljoonaa euroa. Verottomia sähkönsiirtohintoja korotettiin heinäkuun alusta alkaen keskimäärin 5,4 %, mikä paransi kannattavuutta.

Kuopion Energia ja Savon Voima -konsernien yhteinen palvelukeskus aloitti toimintansa 1.1.2020. Kuopion Sähköverkosta palvelukeskukseen siirtyi kaksi henkilöä. Jatkossa palvelukeskus tuottaa asiakaspalveluun, tekniseen asiakaspalveluun sekä laskutukseen liittyvät palvelut sähköverkolle.

Toimitusvarmuus

Sähköä siirrettiin asiakkaille 605 gigawattituntia (GWh), eli 0,7 % edellisvuotta enemmän. Siirron huipputeho oli 111,2 MW, kun se oli edellisenä vuonna 105,6 MW. Sähköverkkoon liitettiin 115 uutta asiakasta, ja uusia liittymiä rakennettiin 107.

Sähkön siirron toimitusvarmuus pysyi korkeana. Sähköntoimituksen keskeytysaika oli asiakasta kohden keskimäärin vain 8,7 minuuttia. Pitkäkestoisilta tai laajoilta sähköntoimituksen häiriöiltä vältyttiin kokonaan.

Investoinnit

Sähköverkkoon investoitiin 7,2 miljoonaa euroa. Suurin investointi oli Haapaniemen sähköaseman 110 kV:n kojeistohallin ja GIS-kojeiston rakentaminen ja käyttöönotto. Hanke valmistui suunnitellusti. Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus oli 2,9 miljoonaa euroa.

Toimitusvarmuusinvestoinnit painoutuivat keskijänniteverkkoon. Tavoitteena ollut keskijänniteverkon kaapelointiasteen nosto 2 prosentilla vuodessa onnistui suunnitellusti. Keskeiset kohteet olivat Männistön, Lehtoniemen, Niuvan ja Neulamäen yritysalueen ilmaliinjojen kaapeloinnit. Kokonaisuudessaan toimitusvarmuusinvestoinnit olivat 1,3 miljoonaa euroa.

Uusien kaava-alueiden osalta yhteisrakentaminen ja katusaneeraukset jatkuivat Hiltulanlahdessa, Pienessä Neulamäessä ja Mölymäellä. Täydennysrakentamiskohteina Kuopion keskustassa olivat jäähallin ympäristö ja uusi matkakeskus sekä useita uusia pienempiä kohteita. Kohteisiin investoitiin 1,7 miljoonaa euroa.

Keskeisten ICT-järjestelmien muutosprojektit jatkuivat käyttöönottojen osalta vielä vuonna 2020. Uudet asiakastieto-, mittaustieto- ja työnohjausjärjestelmät muuttavat toimintaa ja tukevat uuden palvelukeskuksen toimintaa. Siirtoverkon osalta verkostolaskennan kykyä parannettiin hankkimalla uusi laskentaohjelmisto.

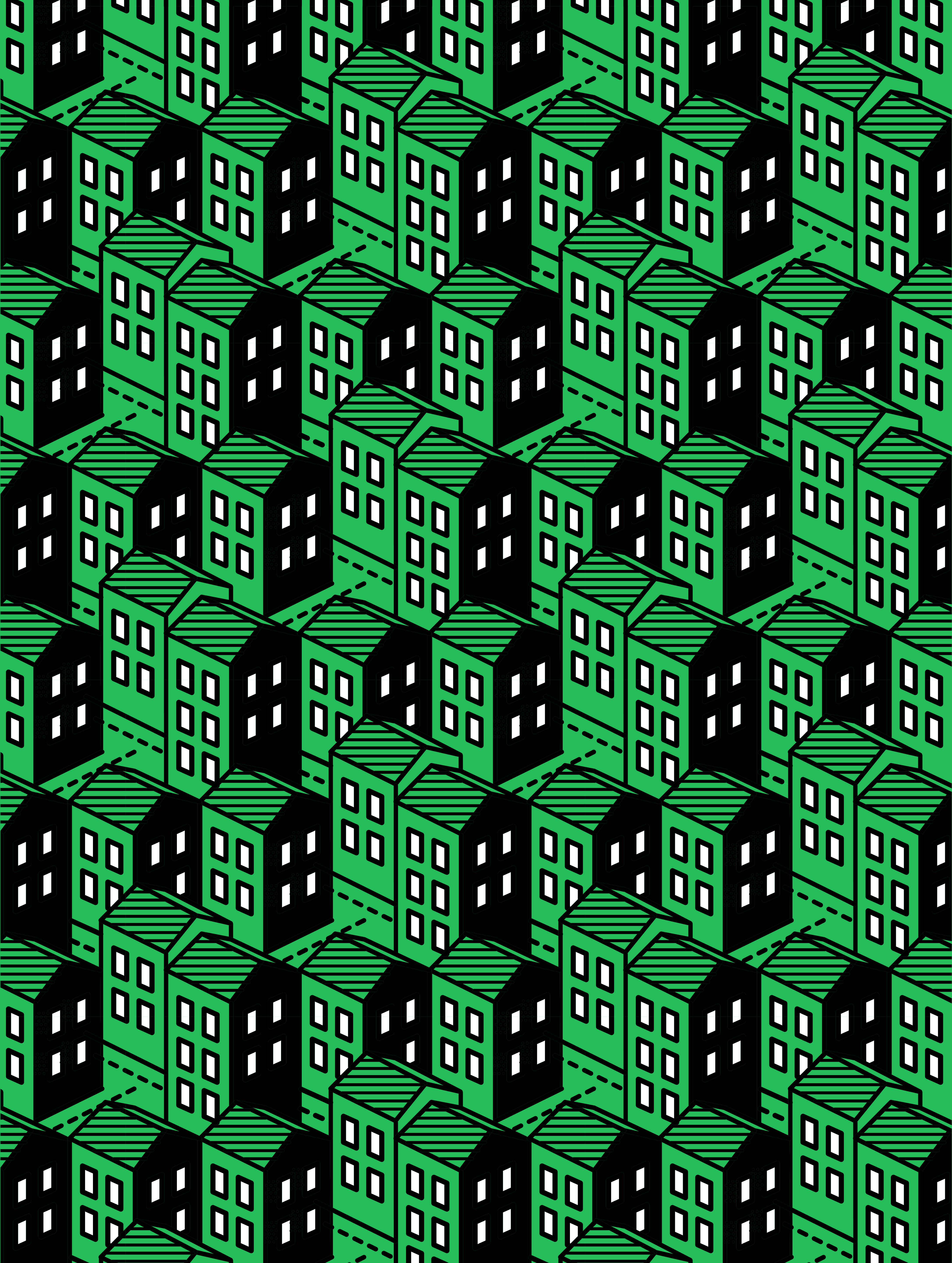
Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- ja kehitystoiminta koostui Sähkötutkimuspoolin hankkeiden lisäksi StoNED-tutkimuksesta sekä Sähkis-hankkeesta. Sähkötutkimuspoolin nykyisen toimikauden painopistealueet ovat markkinatoimijoiden rooleissa, verkkoteknologioissa sekä asiakasratkaisuisissa. Omana työnä tutkittiin yhdessä muiden kaupunkiolosuhteissa toimivien verkonhaltijoiden kanssa valvontamal-

lin tehokkuusmittausta (StoNED). Tutkimuksen lopputuloksena saatiin ennuste 5. valvontajakson tehokkuusrintamasta. Sähkis-hankkeen tavoitteena on sähkönjakelun ja kiinteistöautomaation testaus- ja koulutusympäristön suunnittelu ja toteutus sekä opetuksen että yritysten käyttöön Kuopion Savilahden alueelle.

Tuloslaskelma

(1 000 €)	2019	2018
Sähkön siirto	18 235	16 855
Muut myyntitulot	528	563
LIIEKEVAIHTO	18 763	17 418
Liiketoiminnan muut tuotot	82	106
Materiaalit ja palvelut		
Sähkön ostot	758	634
Kantaverkkomaksut	2 574	2 730
Varaston muutos lisäys(–)/vähennys(+)	10	21
Muut aineet ja tarvikkeet	66	108
Palvelujen ostot	906	928
	4 314	4 421
Henkilöstökulut	1 774	1 749
Poistot ja arvonalentumiset	4 753	4 603
Liiketoiminnan muut kulut	2 914	2 532
LIIKEVOITTO (–TAPPIO)	5 090	4 219
Rahoitustuotot ja –kulut		
Korko– ja muut rahoitustuotot	0	0
Korko– ja muut rahoituskulut	1 376	1 410
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	3 714	2 809
Tilinpäätössiirrot	–2 613	–2 547
Tuloverot	235	64
TILIKAUDEN VOITTO	866	198

Tase

(1 000 €)	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	114	170
	114	170
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	5 880	3 113
Sähköverkosto	70 634	69 736
Tuotannolliset koneet ja laitteet	6 367	7 345
Muut koneet ja kalustot	592	770
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	222	475
	83 695	81 439
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2	2
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	83 811	81 611
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto–omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	97	106
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10	61
Saamiset saman konsernin yhteisöiltä	7 474	7 575
Siirtosaamiset	6	8
	7 490	7 644
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		
Rahat ja pankkisaamiset	5 960	5 853
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 547	13 603
VASTAAVAA YHTEENSÄ	97 358	95 214

(1 000 €)	2019	2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	21 271	21 271
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	113	–85
Tilikauden voitto	866	198
OMA PÄÄOMA yhteensä	22 253	21 387
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	8 580	5 967
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat saman konsernin yrityksiltä	44 923	45 923
Liittymismaksut	15 464	14 687
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	60 387	60 610
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ennakkomaksut	0	295
Ostovelat	690	1 284
Velat saman konsernin yrityksille	633	1 005
Muut velat	4 102	4 142
Siirtovelat	713	524
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	6 138	7 250
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	66 525	67 860
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	97 358	95 214

Eriytetty tuloslaskelma

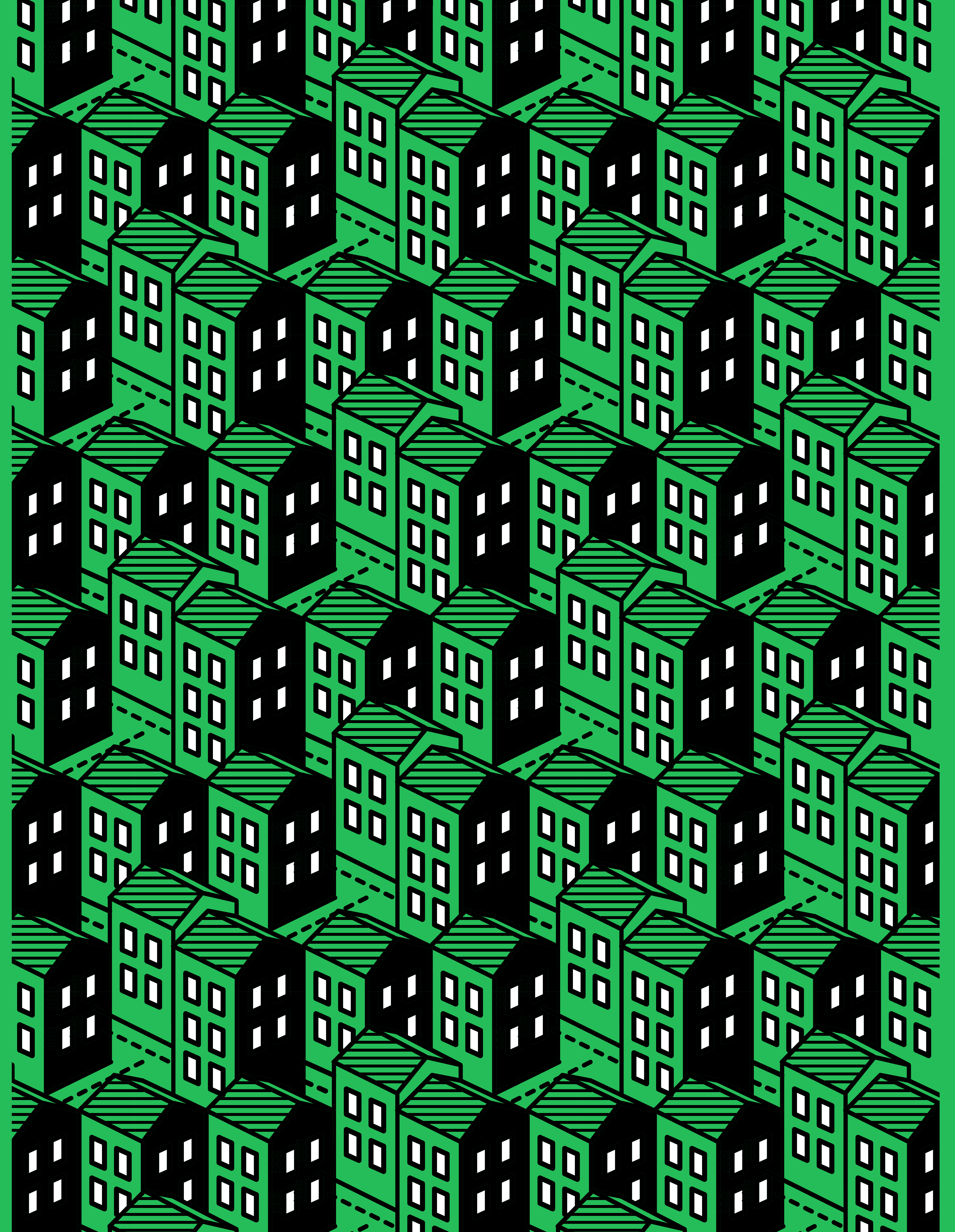
(1 000 €)	2019	2018	(1 000 €)	2019	2018
Sähkön siirto	18 235	16 855	Suunnitelman mukaiset poistot	4 753	4 603
Muut myyntitulot	492	519	Poistot sähköverkon hyödykkeistä	4 648	4 242
MYYNTITULOT YHTEENSÄ	18 727	17 374	Poistot muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä	105	361
Sisäinen myynti	0	0	Liiketoiminnan muut kulut	2 624	2 235
LIIKEVAIHTO	18 727	17 374	Vuokrakulut	284	291
Liiketoiminnan muut tuotot	11	11	Sisäiset kulut	0	0
Materiaalit ja palvelut			LIIKEVOITTO (–TAPPIO)	5 057	4 166
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			Rahoitustuotot ja –kulut		
Ostot tilikauden aikana			Korko– ja muut rahoitustuotot		
Häviösähkö	735	619	Saman konsernin yrityksiltä	0	0
Muut ostot tilikauden aikana	99	143	Muilta	0	0
Ulkopuoliset palvelut			Korko– ja muut rahoituskulut		
Alueverkko– ja kantaverkkopalvelumaksut	2 574	2 730	Korkokulut	–1 376	–1 410
Muut ulkopuoliset palvelut	904	915	Muut rahoituskulut	0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT YHTEENSÄ	4 312	4 407	VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	3 681	2 756
Henkilöstökulut			Tilinpäätössiirrot		
Palkat ja palkkiot	1 347	1 340	Poistoeron muutos		
Eläkekulut	336	322	Poistoeron muutos sähköverkon hyödykkeistä	–2 613	–2 547
Henkilösivukulut	25	21	Tulovero	–235	–64
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	1 708	1 683	TILIKAUDEN VOITTO	833	145

Eriytetty sähkönsiirron tase

(1 000 €)	2019	2018	(1 000 €)	2019	2018
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	3	3
Aineettomat oikeudet/atk–ohjelmat	114	170	Muu oma pääoma	21 271	21 271
Aineettomat hyödykkeet yht.	114	170	Edellisten tilikausien voitto/tappio	–305	–451
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden voitto/tappio	833	145
Sähköverkon aineelliset hyödykkeet	83 356	80 738		21 802	20 968
Muut aineelliset hyödykkeet	117	226	Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	222	475	Poistoero	8 580	5 967
Aineelliset hyödykkeet yht.	83 695	81 439	VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	2	2	Pitkäaikainen vieras pääoma		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat saman konsernin yrityksiltä	44 922	45 923
Vaihto–omaisuus			Liittymismaksut	15 464	14 687
Sähkötarvikevarasto	97	106	Lyhytaikainen vieras pääoma		
Pitkäaikaiset saamiset			Saadut ennakkomaksut	0	295
Pitkäaikaiset saamiset muilta	0	0	Velat saman konsernin yrityksille	633	1 005
Lyhytaikaiset saamiset			Velat muille	5 504	5 949
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	7 470	7 544			
Saamiset muilta	7	66			
Rahat ja pankkisaamiset	5 520	5 467			
Muut rahoitusvarat					
Saamiset yhteensä	12 997	13 077			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	96 905	94 794	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	96 905	94 794

Rahoituslaskelma

(1 000 €)	2019	2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto/Tappio ennen satunnaisia eriä	866	198
Edellisille tilikausille kuuluvat erät		
Suunnitelman muk.poistot	4 753	4 603
Tilinpäätössiirtymien kertymä	2 612	2 547
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		
Rahoitustuotot– ja kulut	1 376	1 410
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	9 607	8 758
Käyttö pääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos	154	-2 824
Vaihto-omaisuuden muutos	10	21
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-1 112	3 162
	-948	359
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 376	-1 410
Saadut korot liiketoiminnasta	0	0
Maksetut välittömät verot		
Satunnaiset erät		
Liiketoiminnan rahavirta (A)	7 283	7 707
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 953	-6 224
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	0
	-6 953	-6 224
Investointien rahavirta (B)	-6 953	-6 224
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	777	565
Liiketoimintakaupan rahavarat		
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksu	-1 000	-979
Liiketoimintakaupan rahoitus		
Rahoituksen rahavirta (C)	-223	-414
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/vähennys (-)	107	1 069
Rahavarat 31.12.	5 960	5 853
Rahavarat 1.1	5 853	4 784
	107	1 069

Tilintarkastus– kertomus Kuopion Sähköverkko Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kuopion Sähköverkko Oy:n (y-tunnus 2654781-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomesa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

» Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

» Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

» Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

» Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen

siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

» Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

» Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntonme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Tunnusluvut 2019

(laskentakaavat sivulla 15)

Kuopion Sähköverkko Oy

Liikevoitto [%] 27,1

Oman pääoman tuotto [%] 12,0

Sijoitetun pääoman tuotto [%] 6,8

Oma–varaisuus–aste [%] 31,7

Maksuvalmius (quick ratio) 2,2

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Kuopiossa 12.3.2020

 Tiina Lind
—
KHT
BDO Oy

Energiatase 2019

Sähkö		2018	2019	Muutos (%)
SÄHKÖN HANKINTA				
Tuotanto	GWh	744,9	351,3	−52,8%
Osto	GWh	356,0	337,2	−5,3%
	GWh	388,9	14,1	−96,4%
Vähittäismyynti (sis. häviöt)	GWh	730,4	0,0	−100,0%
Tukkumyynti ulos	GWh	14,5	351,3	2320,7%
Sähkön omakäyttö	GWh	59,6	56,9	−4,5%
Kaukolämpö				
TUOTANTO				
Voimalaitos	GWh	1031,8	1048,4	1,6%
– Savukaasupesurin tuottama lämpö	GWh	1013,7	996,6	−1,7%
Vesikattilat + kaasumoottori	GWh	172,6	193,9	12,3%
Osto aluelämpöverkot	GWh	10,8	44,5	312,3%
	GWh	7,3	7,3	0,0%
Lämmön omakäyttö	GWh	9,9	9,9	0,0%
KAUKOLÄMPÖ MYYNTI				
myynti, kantakaupunki	GWh	946,0	958,0	1,3%
myynti, alueverkot	GWh	939,6	951,6	1,3%
	GWh	6,4	6,4	0,0%
Kaukolämmön verkostohäviöt	GWh	85,8	81,4	−5,1%
verkostohäviö, kantakaupunki	%	8,3	7,8	−6,0%
verkostohäviö, alueverkot	%	12,5	13,0	3,6%
Polttoaineet				
POLTTOAINEEN KÄYTTÖ				
Turve	GWh	1 482,6	1 415,4	−4,5%
Öljy	GWh	656,0	540,7	−17,6%
Lämpökeskusten öljy	GWh	1,8	2,0	11,1%
Puupolttoaineet	GWh	2,3	19,1	730,4%
Kivihili	GWh	798,3	823,0	3,1%
Biokaasu	GWh	6,9	0,0	−100,0%
	GWh	17,3	30,6	76,9%
Kotimaisuusaste	%	92,9	85,1	−8,4%
Kotimaisuusaste (kiinteät pa:t)	%	93,1	86,1	−7,5%

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kuopion Energia – Konserni

Liikevoittoprosentti		$\frac{26\,968\,922 \times 100\%}{91\,672\,966} = 29,4 \%$	Oman pääoman tuottoprosentti		$\frac{[17\,414\,229 - 3\,068\,706,79] \times 100\%}{[0 + 87\,829\,073 + 100\,070\,017 + 0] / 2} = 15,3 \%$
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti		$\frac{[17\,414\,229 + 9\,684\,255] \times 100\%}{[100\,070\,017 + 0 + 245\,593\,772 + 11\,752\,584 + 87\,829\,073 + 0 + 239\,598\,116 + 102\,23\,734] / 2}$			$= 7,8 \%$
Oma-varaisuusaste		$\frac{[100\,070\,017 + 0] \times 100\%}{[372\,880\,570 - 5\,839]} = 26,8 \%$	Maksuvalmius Quick ratio		$\frac{[19\,321\,327 + 26\,795\,640]}{[27\,216\,782 - 5\,839]} = 1,7 \%$

Kuopion Energia Oy – Emoyhtiö

Liikevoitto– prosentti	$\frac{21\,878\,976 \times 100\%}{73\,483\,067} = 29,8 \%$	Oman pääoman tuottoprosentti	$\frac{(13\,700\,690 - 1\,507\,845,1) \times 100\%}{(71\,42\,172 + 14\,784\,993 + 77\,214\,104 + 18\,801\,327) / 2} = 13,4 \%$
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti	$\frac{(13\,700\,690 + 9\,684\,149) \times 100\%}{(71\,142\,172 + 0 + 14\,784\,993 + 220\,876\,577 + 10\,223\,734 + 77\,214\,104 + 18\,801\,327 + 224\,822\,124 + 11\,752\,584) / 2}$		$= 7,2 \%$
Oma– varaisuusaste	$\frac{(77\,214\,104 + 18\,801\,327) \times 100\%}{(349\,583\,141 - 5\,839)} = 27,5 \%$	Maksuvalmius Quick ratio	$\frac{(19\,498\,345 + 20\,835\,321)}{(28\,745\,586 - 5\,839)} = 1,4 \%$

Kuopion Sähköverkko Oy – Tytäryhtiö

Liikevoittoprosentti		$\frac{5\,089\,946 \times 100\%}{18\,763\,104} = 27,1 \%$	Oman pääoman tuottoprosentti		$\frac{(3\,713\,539 - 235\,078) \times 100\%}{29\,093\,594} = 12,0 \%$
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti		$\frac{(3\,713\,539,34 + 1\,376\,470,4) \times 100\%}{(27\,354\,363 + 44\,922\,658 + 30\,832\,824 + 45\,922\,658) / 2}$			$= 6,8 \%$
Oma-varaisuusaste		$\frac{(22\,253\,148 + 8\,579\,676,27) \times 100\%}{(97\,358\,073,45)} = 31,7 \%$	Maksuvalmius Quick ratio		$\frac{(7\,489\,930,56 + 5\,960\,319,06)}{6\,138\,144,01} = 2,19 \%$

